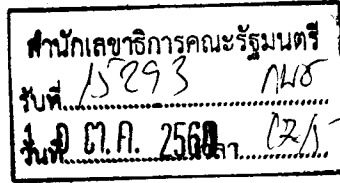

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๗๑๑.๖/๒ ๑๕๖๒

กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอย้ายระยะเวลาในการเสนอร่างกฎกระทรวงที่ต้องออกตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำระสำคัญและหลักการใหม่ของพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐
๓. ซีดีข้อมูล จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยกระทรวงยุติธรรมเสนอขอย้ายระยะเวลาในการเสนอร่างกฎกระทรวงที่ต้องออกตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรีกำกับการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

มาตรา ๗๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ กระทรวงยุติธรรมขอรายงานการดำเนินการเพื่อการยกร่างกฎกระทรวงที่ต้องออกตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ได้มีการดำเนินการไปแล้ว ดังนี้

๒.๑.๑ ยกร่างกฎกระทรวงฯ และร่างระเบียบกรมราชทัณฑ์ฯ ในส่วนที่พระราชบัญญัติกำหนดให้ต้องบัญญัติไว้และมีนโยบายชัดเจนแล้ว โดยยังคงขาดบทบัญญัติบางประการที่รอความชัดเจนของนโยบายและข้อมูลสนับสนุนของต่างประเทศ

๒.๑.๒ นำร่างกฎกระทรวงฯ และร่างระเบียบกรมราชทัณฑ์ฯ ออกรับฟังความคิดเห็นจากเรือนจำและทัณฑสถานทั้งส่วนกลางและภูมิภาค จำนวน ๕ ครั้ง ได้แก่

ครั้งที่ ๑ จัดระหว่างวันที่ ๕ - ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี เพื่อระดมความคิดเห็นจากเรือนจำในภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก

ครั้งที่ ๒ จัดระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ โรงแรมพูลแมน
ขอนแก่น ราชธานี ออคิด จังหวัดขอนแก่น เพื่อระดมความคิดเห็นจากเรือนจำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ครั้งที่ ๓ จัดระหว่างวันที่ ๔ - ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมดวงตะวัน
เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อระดมความคิดเห็นจากเรือนจำในภาคเหนือ

ครั้งที่ ๔ จัดระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรม
โดมอนด์ พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อระดมความคิดเห็นจากเรือนจำในภาคใต้

ครั้งที่ ๕ จัดเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมริชมอนด์ จังหวัด
นนทบุรี เพื่อระดมความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่ในกรมราชทัณฑ์ เจ้าหน้าที่จากเรือนจำ/ทัณฑสถานใกล้เคียง
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ กระบวนการในการเสนอกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา มีหลายขั้นตอน
ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการไปเพียงขั้นตอนเดียว คือ การรับฟังความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง ยังคงขาดอีกหลายขั้นตอน ได้แก่ การเสนอคณะกรรมการราชทัณฑ์เพื่อพิจารณา
(พระราชบัญญัติฯ กำหนดให้กฎกระทรวงต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการราชทัณฑ์ก่อน)
การเสนอเรื่องต่อกระทรวงยุติธรรมเพื่อพิจารณา ก่อนเสนอเรื่องเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๒.๓ โดยที่ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับนโยบายสำคัญของรัฐบาล
หลายประการ อาทิ การสร้างความปลอดภัยและความสงบสุขในสังคม การพัฒนากฎหมาย
และกระบวนการยุติธรรม จึงเป็นร่างกฎหมายที่จำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามนัยมาตรา ๔
แห่งพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๗๖ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และ
มติคณะรัฐมนตรีที่ได้ออกตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่า
จะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง ตามวรรคหนึ่ง
ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ หากไม่สามารถ
ดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๔. ความเห็น

กระทรวงยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐
เป็นการปฏิรูประบบงานราชทัณฑ์ทั้งในด้านการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง การบริหารจัดการเรือนจำ และการ
ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีสาระสำคัญและหลักการใหม่ที่แตกต่างจากพระราชบัญญัติราชทัณฑ์
พุทธศักราช ๒๕๖๐ หลายประการ เช่น กำหนดให้มีคณะกรรมการราชทัณฑ์เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบาย

และทิศทางการบริการงานราชทัณฑ์ ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรี เสนอแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานราชทัณฑ์และการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง กำหนดมาตรฐานเรือนจำในด้านต่างๆ ตลอดจนเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน การให้อำนาจรัฐมนตรีประกาศพื้นที่สาธารณะรอบเรือนจำเป็นเขตปลอดภัยของเรือนจำ เพื่อเจ้าพนักงานเรือนจำสามารถตรวจค้นและป้องกันไม่ให้มีการส่งสิ่งของต้องห้ามเข้าเรือนจำ การจำแนกประเภทเรือนจำเพื่อคุมขังผู้ต้องขังตามความเหมาะสมในการควบคุมหรือการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง การให้รัฐมนตรีสามารถประกาศกำหนดสถานที่อื่นที่ไม่ใช่เรือนจำเป็นสถานที่คุมขังหรือ การให้กรมราชทัณฑ์สามารถกำหนดมาตรการบังคับโทษด้วยวิธีการอื่นนอกจากการคุมขังไว้ในเรือนจำได้ เป็นต้น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายทางอาญาของประเทศ ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (the Mandela Rules) และข้อกำหนดสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ และมาตรการที่มีใช้การคุมขังสำหรับผู้กระทำความผิดที่เป็นหญิง (ข้อกำหนดกรุงเทพ/Bangkok Rules) ด้วยเหตุนี้ การออกกฎหมายลำดับรองตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงต้องมีรายละเอียดที่ครบถ้วนสมบูรณ์และต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้ครอบคลุมทุกประเด็นตามหลักการของบทบัญญัติอันจะทำให้สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างถูกต้องเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ดังที่กล่าวแล้ว อีกทั้ง ความเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับฟังจากเจ้าหน้าที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน รวมทั้งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นประเด็นที่มีความสำคัญ มีความหลากหลาย และมีจำนวนมาก จำเป็นที่กรมราชทัณฑ์จะต้องใช้ระยะเวลาในการพิจารณา ทบทวน และปรับปรุงร่างกฎกระทรวงฯ ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ประกอบกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้เคยกำชับกรมราชทัณฑ์ให้ยกร่างกฎกระทรวงฯ อย่างรอบคอบและถี่ถ้วน โดยให้คำนึงถึงทั้งสิทธิและประโยชน์ของผู้เสียหาย ญาติ ผู้ต้องขัง และสังคมโดยรวม ดังนั้น หากมีการเสนอร่างกฎกระทรวงฯ เพียงเท่าที่ไปรับฟังความคิดเห็นจากเรือนจำ/ทัณฑสถาน จะก่อให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม รวมถึงนโยบายการพัฒนากฎหมายของรัฐบาล จึงเห็นควรนำเสนอเหตุผลที่ยังไม่อาจดำเนินการออกกฎกระทรวงรองรับพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ ให้คณะรัฐมนตรีรับทราบตามนัยมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

รายงานคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ทั้งนี้ กระทรวงยุติธรรมจะเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จ
โดยเร็วต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กองนิติการ กรมราชทัณฑ์

โทร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๙-๖๐ ภายใน ๕๐๒